

International Conference

BETWEEN STATE PLAN AND RESEARCH FREEDOM

Ethnology in Central Europe between 1945 and 1989

Prague, 17th – 18th March 2016

mva MASARYKŮV ÚSTAV
A ARCHIV AV ČR, v.v.i.

ÚSTAV
PRO SOUDOBÉ
DĚJINY
Akademie věd
České republiky

Thursday, 17th March

9:00–9:30 Welcome speeches

9:30–10:45 Session I

Chair: František Bahenský

KAREL ALTMAN, Antonín Václavík (1891–1959) a jeho škola
Antonín Václavík (1891–1959) and His School

LYDIA PETRÁŇOVÁ, Karel Chotek (1881–1967) a jeho škola
Karel Chotek (1881–1967) and His School

MAGDALÉNA PARÍKOVÁ, „Poslovía“ vedeckých a študentských medzinárodných výskumných kontaktov a spolupráce na Katedre etnológie a folkloristiky FF UK v Bratislave koncom 60. rokov 20. storočia. Medzinárodný zborník – Ethnologia Slavica et Slovaca a Seminarium Ethnologicum – Medzinárodné študentské semináre The “Pioneers” of the International Scientific and Student Research and Cooperation at the Department of Ethnography and Folkloristic of the Comenius University in Bratislava in the 1960s. The International Miscellany Ethnologia Slovaca et Slavica and Seminarium ethnologicum (International Students Seminars)

10:30–10:45 Panel discussions

10:45–11:10 Coffee break

11:10–12:40 Session II

Chair: Lydía Petráňová

ANNA DROŽDŽ, *Polský a slovenský etnografický atlas – relikty dávných dob nebo zdroj nových interpretačních možností?*
Polish and Slovak Ethnographic Atlas – Relics of Past Times or a Source of the New Ways of Interpretation?

JIRÍ WOITSCH, *Etnografické atlasy a lexikony – společné rysy i nejhlubší rozdíly středoevropské etnografie 2. poloviny 20. století*
Ethnographic Atlases and Lexicons – Common Features and the Deepest Differences of Central-European Ethnography of the 2nd Half of the 20th Century

ADÉLA JŮNOVÁ MACKOVÁ, *Ústav pro etnografii a folkloristiku ČSAV v letech 1953–1954*
The Institute of Ethnography and Folkloristics CSAS 1953–1954

ALEŠ SMRČKA, *Etnografický výzkum tradiční dopravy v českých a slovenských zemích v letech 1945–1989 a jeho význam pro současné badatele*
Ethnographic Research of Traditional Transport in the Czech and Slovak Lands between 1945–1989 and Its Importance for Contemporary Researchers

12:20–12:40 Panel discussions

12:40–14:00 Lunch

14:00–15:20 Session III

Chair: Adéla Jůnová Macková

ŽELJKO OSET, *Labyrinths of Academic Survival in Slovenia (1945–1960): Case of Ethnology*

MOJCA RAMŠAK, *Lexicon of Slovene Ethnology: The Last Fundamental Collective Work in Slovene Ethnology*

ALEXANDRA COTOFANA, *Documentary Film, Ethnography and Witchcraft in Socialist Romania*

KAISA KULASALU, *Folklore for Whom?: The Purposes of Folklore Studies in Soviet Estonia*

15:00–15:20 Panel discussions

15:20–15:40 Coffee break

15:40–17:10 Session IV

Chair: Karel Altman

VĚRA FROLCOVÁ, *Podíl etnografie na interdisciplinárním výzkumu socialistické vesnice a perspektivy současné historické etnologie*
The Participation of Ethnography in the Interdisciplinary Research on Socialistic Village and the Perspectives of Contemporary Historical Ethnology

BLANKA SOUKUPOVÁ, *Dělnická etnografie – mezi prorežimní rétorikou a badatelským výkonem*
The Ethnography of Labourers – between a Pro-regime Politics and Actual Research

GABRIELA KILIÁNOVÁ, *„Výskum ukrajinského etnika“ 1954–1968 v Národopisnom ústave SAV: Vedecký projekt verzus politická úloha*
“The Research on Ukrainian Ethnic Group” 1954–1968 in the Institute of Ethnology of Slovak Academy of Sciences: Scientific Project Versus Political Task

MARKÉTA KŘÍŽOVÁ, *Iberoamerikanistika a její pozice v rámci Ústavu pro etnografii a folkloristiku v 70. a 80. letech 20. století*
Ibero American Studies and Its Position at the Institute of Ethnography and Folkloristics CSAS in 1970s and 1980s

16:50–17:10 Panel discussions

18:00 Social Event, Villa Lanna, V Sadech 1, Prague 6 Bubeneč

Friday, 18th March

9:30–10:35 Session V

Chair: Jiří Hlaváček

ZDENĚK R. NEŠPOR, „Za největší provinění budiž považováno bránit jinému v jeho názoru.“ Sekce integrální antropologie Československé sociologické společnosti

“Let Preventing Anyone from Expressing His Opinion Be Considered the Worst Offence.” The Department of Integral Anthropology of the Czechoslovak Sociological Association

JURAJ PODOBA, Z 19. do 20. storočia a späť. „Etnografia súčasnosti“

From the 19th to 20th Century and Back Again.

“Ethnography of Contemporary Society”

NIKOLA BALAŠ, Dovezená tradice: Výzva, nebo hrozba?

An Imported Tradition. A Challenge or a Threat?

10:20–10:35 Panel discussions

10:35–11:00 Coffee break

11:00–12:50 Session VI

Chair: Marie Bahenská

JIRÍ HLAVÁČEK, „Když dva dělají totéž, není to totéž“ aneb Orální historie ve výzkumu dějin etnografie a folkloristiky v českých zemích po roce 1948

When Two People do the Same Thing, It Is Never the Same.

Oral History in the Research on History of Ethnography and Folkloristics in the Czech Lands after 1948

HANA HLŮŠKOVÁ, Andrej Melicherčík – osobnosť v dobe, doba v osobnosti

Andrej Melicherčík – A Personality in Its Era, the Era in Personality

ZUZANA BEŇUŠKOVÁ, Osobnosti slovenskej etnológie

v audiovizuálnych záznamoch

Personalities of Slovak Ethnology in Audiovisual Material

MARGITA JÁGEROVÁ, Etnológia na periférii – Ján Olejník

Ethnology at the Periphery – Ján Olejník

JANA POSPÍŠILOVÁ, Jeden specifický příklad z Brna.

Čtenářské edice folkloru Evy Kiliánové

A Specific Example from Brno. The Readers' Folklore Editions of Eva Kiliánová

ANDREA ZOBAČOVÁ, Dagmar Klímová a její osobní fond

Dagmar Klímová and Her Personal Collection

12:20–12:50 Panel discussions

12:50–14:00 Lunch

14:00–15:50 Session VII

Chair: Jiří Woitsch

FRANTIŠEK BAHENSKÝ, Se sovětským národopisem na věčné časy! Fikce, či realita? With Soviet Ethnography Forever! A Fiction or Reality?

DOUBRAVKA OLŠÁKOVÁ, Od plánů k realitě aneb Vývoj československé etnologie podle státních plánů (1945–1989)

From Plans to Reality. The Development of Czechoslovak Ethnography according to the State Plans (1945–1989)

PETR JANEČEK, Dědictví pozitivistické tradice nebo inspirace zpoza železného opony? Česká prozaická folkloristika pohledem zvenčí

A Heritage of the Positivist Tradition or Inspiration from behind the Iron Curtain? The Czech Prosaic Folklore from the Outside Perspective

MARTIN SOUKUP, Opožděný obor

A Delayed Discipline

ALEXANDRA NAVRÁTILOVÁ, Paradox vědeckého projektování v etnologii

A Paradox of Scientific Planning in Ethnology

15:30–15:50 Panel discussions

15:50–16:10 Coffee break

16:10–17:10 Session VIII

Chair: Doubravka Olšáková

KATARÍNA OČKOVÁ, Vznik a budovanie celoslovenského múzea v prírode a podiel Juraja Langra na budovaní múzeí v prírode na Slovensku

The Origin and Establishing the Pan-Slovak Open-air Museum and Juraj Langer's Participation in Creating the Conceptions of the Open-air Museums in Slovakia

LUKÁŠ F. PELUNĚK, Neuskutečněné plány založení Bartošova národopisného múzea v přírodě

The Unaccomplished Plans for Establishing Bartoš's Open-air Ethnographic Museum

HELENA ŠENFELDOVÁ, Práce etnologů v Ústředí lidové umělecké tvorby – aplikovaný výzkum

The Ethnographic Research in the Centre of Artistic Production – Applied Research

HANA DVOŘÁKOVÁ, Neznámý pokus o „zasítování“ – kontakty českých a německých badatelů v letech 1963–1969

An Unknown Attempt to Network Between Czech and German Researchers 1963–1969

16:50–17:10 Panel discussions